

Ljubljana, 9. november 2025

GOVOR PREDSEDNIKA VLADE DR. ROBERT GOLOBA NA SLAVNOSTNI PODELITVI DRŽAVNIH NAGRAD IN PRIZNANJ ZA IZJEMNE DOSEŽKE V ZNANSTVENORAZISKOVALNI IN RAZVOJNI DEJAVNOSTI

Spoštovane kolegice in kolegi,
drage raziskovalke in raziskovalci,
spoštovani predstavniki visokošolskih zavodov, raziskovalnih inštitutov ter inovacijskih središč,

v času, ko svet pogosto delita nevednost in dvom, je znanost tista, ki prinaša svetlobo. Vsak raziskovalec je njen nosilec in vsaka država, ki ceni znanost, si s tem osvetli pot v prihodnost.

Letos bomo 10. novembra prvič praznovali dan znanosti kot državni praznik. To je simbolno priznanje, da je znanost, poleg kulture, temelj slovenskega razvoja, identitete in prihodnosti. S tem praznikom želimo poudariti pomen znanosti za družbo, povečati njen ugled in jo približati javnosti.

Ob tej priložnosti želim izpostaviti naše najvidnejše znanstvenike in raziskovalce, prejemnike Zoisovih in Puhovih nagrad ter priznanja Ambasador znanosti. Hvala vam za izjemen prispevek k razvoju znanosti v Sloveniji in v svetu.

S svojim delom dokazujete, da znanost v Sloveniji ni zapisana le laboratorijem in inštitutom, temveč posega v vsakdanje življenje – v zdravje, tehnologijo, okolje, kulturo, jezik, razumevanje družbe. Ste zgled ustvarjalnosti, vztrajnosti in etike znanstvenega dela ter utrjujete ugled Slovenije v svetu.

Vlada se je v tem mandatu zavezala, da bo dala znanost in znanje med prve tri prioritete svojega mandata. V štirih letih nam je uspelo nekaj, na kar smo lahko upravičeno ponosni. Ob nastopu mandata je bil obseg sredstev za znanost nižji od 400 milijonov evrov letno. V prihodnjem letu bo krepko čez 800 milijonov evrov letno. Podvojitev sredstev v enem samem mandatu največ pove o tem, da kamor dajemo besede, tja dajemo tudi denar, ker lahko le na ta način dejansko pokažemo spoštovanje do tega področja. S tem utrjujemo temelje raziskovalne odličnosti in odpiramo vrata prihodnjim generacijam raziskovalcev, inovatorjev in ustvarjalcev.

Med konkretnimi dosežki bi rad izpostavil dva zakona: Zakon o visokem šolstvu, ki bo po tridesetih letih ne le povečal avtonomijo univerz, ampak tudi zagotovil zakonsko določeno financiranje in postopno povečanje sredstev do 1,5 % BDP. Podobno smo naredili tudi z novelo Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnost, ki predvideva dvig sredstev do 1,25 % BDP.

Na ta način želimo zagotoviti stabilno in predvidljivo okolje za vse vas, da boste lahko še naprej ustvarjali in odkrivali nove svetove brez strahu pred tem, da bi se mogoče lahko vaš svet prvi spremenil.

Slovenija je postala polnopravna članica dveh zelo pomembnih agencij – vesoljske in CERN. Hkrati Slovenija postaja dom ene izmed šestih novih evropskih tovarn umetne inteligence, podprte s superračunalnikom. V Mariboru se obeta zares sodoben, svetovno priznan center za najmodernejše tehnologije na področju računalništva in umetne inteligence.

Znanost vodi Slovenijo v prihodnost: od umetne inteligence, vodikovih in satelitskih tehnologij do genskih terapij za redke bolezni. Je ključ do trajnostnega razvoja, miru in blaginje prihodnjih generacij.

Ker verjamemo v to prihodnost, bom jutri, ob dnevu znanosti, gostil posvet z uglednimi strokovnjakinjami in strokovnjaki s področja umetne inteligence. Spregovorili bomo o tem, kam je Slovenija umeščena na zemljevid razvoja umetne inteligence, katere priložnosti so pred nami in kako jih izkoristiti, tudi v povezavi z raziskovanjem vesolja. Ti pogovori bodo usmerjeni v prihodnost, v pomoč vladi pri oblikovanju premišljenih, dolgoročnih ukrepov.

Drage raziskovalke in raziskovalci,
leto 2025 je leto, ko smo kot država jasno pokazali, da verjamemo v znanost.

Naj bo dan znanosti praznik vseh, ki verjamemo, da prihodnost pripada tistim, ki razumejo, raziskujejo in ustvarjajo. Naj bo praznik razuma, razsvetljenstva, sodelovanja in poguma.
Albert Einstein je nekoč zapisal: »Znanost brez vere v smisel sveta je hroma, vera brez znanosti pa slepa.«

Slovenija potrebuje znanost in znanost potrebuje Slovenijo, ki verjame v njen razum in v njeno veličino, v luč, ki vodi v našo skupno prihodnost.

Hvala.